

BARWNIKI I PIGMENTY	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-80
	Rozjaśniacze optyczne	6045-16
	Oznaczanie trwałości	Zamiast BN-71/6045-16
	na kwasy i alkalia	Grupa katalogowa 1029

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie trwałości rozjaśniaczy optycznych, przeznaczonych do rozjaśniania wyrobów włókienniczych, na działanie rozcieńczonych roztworów kwasów organicznych i nieorganicznych oraz rozcieńczonych roztworów alkaliów.

1.2. Zakres stosowania metody. Metodę stosuje się do oznaczania trwałości rozjaśniaczy optycznych przeznaczonych do włókien celulozowych, poliamidowych, poliestrowych, poliakrylonitrylowych i środków piorących.

1.3. Określenia - wg BN-72/6045-23.

2. OZNACZANIE

2.1. Zasada metody. Próbkę tkaniny testowej, rozjaśnioną badanym rozjaśniaczem użytym w ilości odpowiadającej jego dawce maksymalnej, poddaje się działaniu roztworu kwasu lub zasady w temperaturze pokojowej, wyżyma i suszy. Obniżenie intensywności rozjaśniania próbek ocenia się wzrokowo, po określonym czasie aklimatyzacji, przez porównanie ze skalą rozjaśnień.

2.2. Materiały

a) Skala rozjaśnień do oceny trwałości sporządzona wg BN-77/6045-08 p. 2.4.2. lub BN-73/6045-29 p. 2.4.2.

b) Tkanina testowa przygotowana wg BN-77/6045-08 p. 2.2.

2.3. Roztwory

a) Kwas octowy lodowaty cz. d. a. roztwór 30-procentowy.

b) Kwas siarkowy cz. d. a. ($1,84 \text{ g/cm}^3$), roztwór 5-procentowy.

c) Węglan sodowy bezwodny cz. d. a. roztwór 10-procentowy.

Do przyrządzania roztworów stosować wodę destylowaną.

2.4. Przygotowanie próbek do badań. Z tkaniny testowej wg 2.2 d), rozjaśnionej optycznie badanym rozjaśniaczem wg BN-77/6045-08 lub BN-73/6045-29 p. 2.4.2.7. i oznakowanej nr 5. wyciąć trzy próbki o wymiarach $10 \times 4 \text{ cm}$ każda. Na brzegu każdej próbki umocować pętelkę z nitki z oznakowaniem próbek.

2.5. Wykonanie oznaczania. 30 cm^3 każdego z roztworów wymienionych w 2.3 umieścić w trzech oddzielnych zlewkach pojemności 100 cm^3 . W każdym z tych roztworów zanurzyć całkowicie po jednej próbce tkaniny przygotowanej wg 2.4. Trzymając próbkę za nitkę moczyć tak długo, aż nastąpi całkowite zwilżenie. Każdą próbkę po wyjęciu przeciągnąć pomiędzy dwoma pręcikami szklanymi i zawiesić do wysuszenia w ciemności w temperaturze pokojowej. Próbki nie mogą się ze sobą stykać.

2.6. Ocena trwałości rozjaśniacza. Osłabienie intensywności rozjaśnienia badanej próbki i zmianę jej odcienia ocenić wg BN-77/6045-08 lub BN-73/6045-29 p. 2.6 przez porównanie ze skalą rozjaśnień wg 2.2 c).

2.7. Podawanie wyników. Wyniki podawać zgodnie z BN-77/6045-08 p. 2.6.

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-71/6045-16. Zakres stosowania rozszerzono na rozjaśniacze optyczne do wszystkich rodzajów włókien.

3. Normy związane

BN-77/6045-08 Rozjaśniacze optyczne dla włókiennictwa. Oznaczanie trwałości rozjaśniaczy. Zasady ogólne

BN-72/6045-23 Rozjaśniacze optyczne. Nazwy i określenia

BN-73/6045-29 Rozjaśniacze optyczne do środków piorących. Oznaczanie trwałości rozjaśniaczy. Zasady ogólne

4. Autorzy projektu normy - mgr inż. Ewa Higersberger, mgr inż. Wojciech Żołędziowski - Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Organicznego ORGANIKA
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Organicznego ORGANIKA dnia 2 maja 1980 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1981 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 14/1980 poz. 57)